

Kriseplan

Marselisborg – Center for udvikling, kompetence og viden har i deres Ungeguide et redskab, som kan hjælpe til at se alarmklokkerne for, at en krise er under opsejling for mentee.

Når du bliver opmærksom på, at en krise er under opsejling, bliver det også muligt for dig at gribe ind og hjælpe.

Redskabet har fokus på:

- **Hverdagserfaringer** – hvad kendetegner en god/dårlig dag?
- **Faresignaler** – hvordan reagerer personen i vanskelige situationer?
- **Almene støttebehov** – hvilken støtte er der brug for?

Hverdagserfaringer

Fra starten af forløbet anbefaler Marselisborg, at mentor spørger ind til, hvordan den unge klarer sig i hverdagen. I hvilke situationer føler den unge sig på sikker grund, og hvornår oplever vedkommende, at han/hun mister kontrollen? Hvad mener den unge selv er med til at forværre/forbedre de psykiske problemer?

Ideer til spørgsmål:

- Kan du beskrive en god dag?
- Hvad gør den god?
- Hvad er omvendt en dårlig dag for dig?
- Hvad er med til at gøre den dårlig?
- Er der nogen særlige tidspunkter på dagen, hvor du har det værst/bedst?
- Hvad tror du det skyldes?

Faresignaler

For at støtte i tide er det vigtigt, at mentor er opmærksom på mentees faresignaler. Det kræver, at mentor taler med mentee om, hvordan han/hun reagerer ved mistrivsel.

Det kan du gøre ved at få mentee til at fortælle om tidligere episoder, hvor den pågældende har oplevet tilbagefald/kriser.

Ideer til spørgsmål:

- Hvad kan være tegn på at noget er galt, og at du har det dårligt/ikke er tilpas?
  - Humøret, selvskadende handlinger, isolation, misbrug, andet?
- Kan du beskrive en situation, som du har oplevet som særlig vanskelig eller ubehagelig?
- På hvilken måde var situationen særlig vanskelig for dig?
- Hvad var årsag til det?

- Kan du beskrive, om du:
  - Var trist og magtesløs
  - Synes det hele virkede uoverskueligt
  - Var meget usikker og angst
  - Havde svært ved at koncentrere dig
  - Blev irriteret og vred
  - Andet?
- Hvordan reagerede du?
  - Havde du tendens til at fare sammen og bryde ud i gråd
  - Sygemeldte du dig
  - Isolerede du dig fra venner og familie
  - Blev vred og råbte eller lign.
  - Havde problemer med at sove
  - Andet?
- Hvordan kom du ud af situationen?
  - Fik du professionel støtte/hvilken?
  - Modtog du hjælp og opbakning fra omgivelser
  - Andet?
  - Hvad kan vi gøre som kan være med til at forværre/forbedre dine psykiske problemer?

Almene støttebehov

Tal med mentee om, hvad han eller hun selv mener at kunne gøre for at mindske risikoen for, at krisesituationer opstår, og hvad andre kan gøre.

Ideer til spørgsmål:

- Hvilken form for hjælp eller støtte har du brug for i dagligdagen for at mindske kriser eller hjælpe dig med at komme igennem dem, hvis de opstår?
- Hvad kan dine omgivelser/netværk (familie, venner, kollegaer) gøre for at støtte dig?
- Hvad kan du selv gøre?
- Hvad har du brug for at jeg gør?
- Hvad kan du gøre, hvis du ikke kan få fat i dit netværk eller din mentor?

Download kriseplanen her: <http://marselisborg.org/wp-content/uploads/Kriseplan.pdf>

Kilde: Ungeguide – Inspiration til indsatsen med psykisk sårbare unge. Marselisborg 2012